

**Základní škola speciální a Mateřská škola, Chomutov,
Palachova 4881 , příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ ŘÁD

Č.j. ZŠS a MŠ 202 /2010	Účinnost od: 21. 9. 2010
Spisový znak : B.4. I.	Skartační znak: A 5
Aktualizace:	1.9.2017
Účinnost od : po schválení školskou radou	20.10. 2017

Do Základní školy speciální v Palachově ulici/ dále jen ZŠS/, jsou žáci zařazováni **na základě rozhodnutí ředitelky školy** dle zákona č. 561/2004 Sb. / Školský zákon platný od 1.1.2005 s úpravami od 1.9.2017/ **žáci se speciálními vzdělávacími potřebami**, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření a kterým toto vřazení doporučilo, na základě vyšetření, poradenské zařízení (speciálně pedagogického centra, PPP) a další odborník – dětský psycholog, lékař. V ZŠS **plní žáci povinnou školní docházku. Školní docházka v ZŠS je desetiletá .** Žáci jsou vzděláváni podle **Školního vzdělávacího programu: Pomoz mi, abych to dokázal sám, díl I, II**

Práva žáků

Každý žák má právo:

1. Na vzdělání a účast ve výuce podle rozvrhu
2. Na odpočinek a volný čas
3. Na přiměřenou relaxaci a spontánní pohybové aktivity v době přestávek
4. Na zabezpečení přístupu k informacím, zejména takovým, které podporují jeho duchovní, morální a sociální rozvoj. Má právo na ochranu před informacemi, které škodí jeho pozitivnímu vývoji a nevhodně ovlivňují jeho morálku.
5. Na vyjádření vlastního názoru ve všech věcech, které se ho týkají. Svůj názor musí vyjadřovat přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušného chování. Názorům žáka musí být dána náležitá váha. Žák má právo sdělit svůj názor třídnímu učiteli, ostatním pedagogům nebo ředitelce školy.
6. Žák má právo na ochranu před fyzickým nebo psychickým násilím, nedbalým zacházením a sociálně patologickými jevy. Má právo na využití preventivních programů, které mu slouží k poskytnutí potřebné podpory ve zmíněných oblastech.
7. Žák má právo na poskytnutí pomoci v případě, že se ocitne v nesnázích nebo má problémy, které sám nedokáže řešit.
8. Žák má právo si vyžádat pomoc vyučujícího v případě, že neporozuměl učivu nebo potřebuje doplnit svoje znalosti.
9. Na zvláštní péči v odůvodněných případech/ jakékoliv onemocnění, postižení, ale i mimořádné schopnosti a talent./
10. Na život a práci ve zdravém životním prostředí a na odstraňování škodlivin ze školního prostředí v rámci možností školy.
11. Na ochranu před všemi formami sexuálního zneužívání a před kontaktem s narkotiky a psychotropními látkami.

Povinnosti žáků

1. Žák je povinen účastnit se výuky podle rozvrhu hodin. Na vyučování přichází včas, ve škole musí být 15 minut před zahájením školního vyučování, aby se stačil na vyučování připravit, musí mít přezůvky **a vhodný úbor na tělesnou výchovu / volný a pohodlný, aby umožňoval pohyb/, který si bude pravidelně v pátek odnášet domů na vyprání.**
2. Žák má právo užívat zařízení školy, pomůcky a učebnice v souvislosti s výukou
3. Žáci jsou povinni si ukládat cenné předměty u třídních učitelů a nemít je v průběhu vyučování u sebe (mobilní telefony, peníze, v průběhu TV hodinky a řetízky).
4. Žák je povinen řídit se pokyny učitelů a jiných oprávněných osob.

5. Žák je povinen udržovat v pořádku a nepoškozené všechny předměty, které tvoří zařízení třídy a školy a také ty, které mu byly svěřeny v souvislosti s výukou.
6. **Za škodu na majetku, kterou způsobí žák svévolně nebo z nedbalosti, bude vyžadována na rodičích odpovídající náhrada.**
7. **Při účasti na akcích školy, mají žáci povinnost dodržovat ustanovení školního řádu**

Chování žáka

1. Žáci dodržují pravidla hygieny a bezpečnosti ve škole i mimo školu. Při každém svém počínání mají na paměti nebezpečí úrazu. Žáci jsou povinni chránit svoje zdraví i zdraví svých spolužáků a ostatních pracovníků školy.
2. Žáci dodržují zásady kulturního chování, zdraví nejen učitele, ale i ostatní zaměstnance školy a dospělé osoby pozdravem „**Dobrý den**“
3. O přestávkách a v době vyučování je zakázáno opouštět budovu školy bez souhlasu učitele. Žáci se aktivně účastní vyučování a nenarušují nevhodně průběh vyučování / v rámci svých možností/.
4. V jídelně se žáci řídí pokyny dozorujících učitelů, vychovatelek, asistentek a pracovníků školní jídelny. Dodržují daná pravidla stolování.
5. Do školy nesmějí nosit předměty, které by mohly ohrozit zdraví, způsobit úraz nebo ohrožovat mravní výchovu žáků. Nesmějí také nosit cenné předměty, které nepotřebují a větší obnosy peněz.
6. Pokud žák zjistí ztrátu osobní věci, okamžitě hlásí tuto skutečnost třídnímu učiteli.
7. Je zakázáno nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek stejně, jako pití alkoholických nápojů a kouření.
8. Ve škole i mimo školu dodržují žáci pravidla slušného chování.
9. Žák školy pomáhá slabším a více postiženým kamarádům.

Práva zákonných zástupců žáků

Zákonní zástupci žáků mají právo:

1. na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svého dítěte a na jeho chování u vyučujícího na třídních schůzkách, v době před zahájením vyučování, po vyučování nebo po předchozí domluvě s třídní učitelkou v jinou dobu.
2. volit a být voleni do školské rady.
3. vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich dětí, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost,
4. na informace a poradenskou pomoc školy pro jejich děti v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školního vzdělávacího programu
5. požádat o uvolnění žáka z výuky podle pravidel tohoto řádu
6. vznášet připomínky a podněty k práci školy u třídní učitelky nebo ředitelky školy./ zástupkyně/

Povinnosti zákonných zástupců žáků

Zákonní zástupci žáků mají povinnost :

1. řádně posílat žáka do školy dle stanoveného rozvrhu vyučování
2. žáky do ZŠS vodit, případně posílat samotné s tím, že budou mít vždy přehled, zda jejich dítě do školy přišlo. V případě záškoláctví a neomluvené absenci se rodiče vystavují nebezpečí, že bude nahlášeno neplnění povinností odboru Péče o dítě a že budou řešeny přestupkovou komisí.
3. předkládat učitelce veškeré zprávy o vyšetření u lékaře na psychiatrii, neurologii, případně v pedagogicko - psychologické poradně a SPC.
4. oznamovat škole údaje nezbytné pro školní matriku (§ 28 odst. 2 a 3 školského zákona), změny v těchto údajích a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka
5. omlouvat dítě při jeho nepřítomnosti nejpozději do 3 dnů od počátku nepřítomnosti, předem známou nepřítomnost je nutno omluvit před jejím započítáním, / lékař atd./, aby bylo možné zajistit způsob doplnění zameškaného učiva.
6. nepřítomnost žáka je třeba omlouvat vždy písemně prostřednictvím omluvného listu v žákovské knížce

7. žádat o uvolnění žáka v odůvodněných a vážných případech, třídní učitelka může uvolnit žáka na jeden den, delší uvolnění je třeba projednávat s ředitelkou školy nebo se zástupkyní ředitelky.
8. pohybovat se v určených prostorách (šatna, třída) a používat vchod určený pro rodiče a žáky. V dalších prostorách školy se pohybují pouze s vědomím třídní učitelky. Je nepřijatelné, aby se rodiče pohybovali v jiných prostorách školy bez vědomí vedení školy. Pokud rodiče chtějí jednat s vedením školy, používají vždy vchod do správního pavilonu a využívají k tomu určené úřední hodiny ředitelky, zástupkyně, případně účetní školy.
9. informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání
10. dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem

Práva pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci mají při výkonu své pedagogické činnosti právo

- a) na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,
- b) aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
- c) na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti,
- d) volit a být voleni do školské rady,
- e) na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

Povinnosti pedagogických pracovníků

Pedagogický pracovník je povinen:

- a) vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání
- b) chránit a respektovat práva dítěte, žáka nebo studenta
- c) chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka nebo studenta a předcházet všem formám rizikového chování ve školách a školských zařízeních
- d) svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj
- e) zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku
- f) poskytovat dítěti, žáku nebo studentovi nebo zákonnému zástupci nezletilého dítěte nebo žáka informace spojené s výchovou a vzděláváním.

Vztahy žáků a zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky školy

1. Pedagogičtí pracovníci školy vydávají žákům a zákonným zástupcům žáků pouze takové pokyny, které bezprostředně souvisejí s plněním školního vzdělávacího programu, školního řádu a dalších nezbytných organizačních opatření.
2. Všichni zaměstnanci školy budou žáky chránit před všemi formami špatného zacházení, sexuálním násilím, zneužíváním. Budou dbát na to, aby nepřicházeli do styku s materiály a informacemi pro ně nevhodnými. Nebudou se vměšovat do jejich soukromí a jejich korespondence. Budou žáky chránit před nezákonnými útoky na jejich pověst. Zjistí-li, že dítě je týráno, krutě trestáno nebo je s ním

jinak špatně zacházeno, spojí se se všemi orgány na pomoc dítěti. Speciální pozornost budeme věnovat ochraně před návykovými látkami.

3. Informace, které zákonný zástupce žáka poskytne do školní matriky nebo jiné důležité informace o žákovi (zdravotní způsobilost,...) jsou důvěrné a všichni pedagogičtí pracovníci se řídí se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
4. Vyzve-li ředitel školy nebo jiný pedagogický pracovník zákonného zástupce k osobnímu projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání nebo chování žáka, konzultuje termín schůzky se zákonným zástupcem žáka.
5. Všichni pedagogičtí pracovníci se povinně zúčastňují třídních schůzek a konzultačních dnů, na kterých informují zákonné zástupce žáků o výsledcích výchovy a vzdělávání. V případě omluvené nepřítomnosti pedagogického pracovníka zajistí ředitelka školy (zástupkyně), aby zákonní zástupci byli informováni jiným způsobem.
6. Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Na první nebo poslední vyučovací hodinu může být žák uvolněn se souhlasem zákonného zástupce bez náhrady.
7. Žákovi, který se nemůže pro svůj zdravotní stav po dobu delší než dva měsíce účastnit vyučování, stanoví ředitel školy takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka nebo mu může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Zákonný zástupce žáka je povinen vytvořit pro stanovené vzdělávání podmínky.

Organizace vyučování

1. Vyučování začíná denně v 8.15 hod. a končí dle přesně stanoveného rozvrhu s tím, že žáci mohou mít i odpolední vyučování, případně jiné aktivity.
2. Vyučovací hodiny jsou 45 minutové, hlavní přestávka je po první vyučovací hodině a trvá 20 minut. Ostatní přestávky jsou 10 minutové.
3. Po příchodu do školy se žák převlékne a přezuje a ve třídě si uloží aktovku a ostatní školní potřeby do svojí lavice.
4. O přestávkách mají žáci možnost využívat prostory propojených tříd, věnovat se relaxaci a hrám.
5. Po skončení vyučování předá žáky třídní učitelka vychovatelce školní družiny. Provoz družiny je do 15.00 hodin.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Při hodnocení učitel zohledňuje druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti. Hodnocení žáka se provádí průběžně, formou slovního hodnocení. Na konci každého pololetí se vydává vysvědčení. Žákovi, který byl zařazen do přípravného stupně se vydává osvědčení. Ve třídě, kde jsou žáci vzdělávání podle ŠVP díl II, se používá širší slovní hodnocení.

Učební pomůcky

Základní učební pomůcky jsou poskytovány všem žákům zdarma. Další pomůcky, které jsou nadstandardní, ale usnadňují a obohacují výchovně vzdělávací proces, jsou hrazeny z prostředků věnovaných rodiči či jinými dárci.

Stravování

Žáci mají možnost se v ZŠS stravovat 2x denně a ti, kteří navštěvují družinu, 3x denně. Výše stravného je zveřejněna u vedoucí školní jídelny, na nástěnkách školy a na webových stránkách školy. Úhrada stravného se provádí bezhotovostně dle přiděleného VS, v některých případech přímou platbou u vedoucí školní jídelny, první týden v měsíci na měsíc následující, v době od 8.00 do 12.30. Pokud nebude stravné uhrazeno v termínu, může být poskytování stravy (tzn. žák nedostane oběd ani svačinu) žákovi pozastaveno až do uhrazení dlužné částky. **Poplatky za stravování mohou být v průběhu školního roku upraveny v závislosti na zvýšení cen potravin.**

SPMP

Všichni žáci se stávají vstupem do ZŠS kolektivními členy SPMP / Sdružení na pomoc mentálně postiženým ČR / Příspěvek ve výši 2 000 Kč hradí škola ze svých provozních prostředků. Kolektivní členství v SPMP umožňuje škole zúčastnit se akcí pořádaných výše uvedenou organizací (psychorehabilitační pobyty žáků, kulturní a sportovní akce)

Integrace

Do ZŠS je možné na základě žádosti u ředitelky školy přijmout pouze žáka s mentálním a dalším postižením (zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči nebo závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem), shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáka nebo k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření by samotná podpůrná opatření podle odstavce 2 (Školského zákona) nepostačovala k naplňování jeho vzdělávacích možností a k uplatnění jeho práva na vzdělávání.

Léky

V odůvodněných případech je možné, aby byly ve škole žákům podávány léky, které pravidelně užívají, ale pouze po **na písemnou žádost rodičů a se souhlasem pedagoga (třídní učitelka, vychovatelka).**
Aplikaci injekcí si budou rodiče zajišťovat sami.

Osobní asistenti

Přítomnost osobního asistenta u žáka je možná na základě písemné žádosti rodiče a po schválení vedením školy. Osobní asistent musí být v pracovním vztahu s některým poskytovatelem uvedené služby (Centrum pomoci zdravotně postiženým atd.)

Ochrana před sociálně patologickými jevy

- 1.Všichni pedagogičtí pracovníci, zejména školní metodik prevence, průběžně sledují konkrétní podmínky a situaci ve škole z hlediska výskytu sociálně patologických jevů, uplatňují různé formy a metody umožňující včasné zachycení ohrožených žáků.
- 2.Školní metodik prevence zajišťuje spolupráci s rodiči v oblasti prevence, informuje je o preventivním programu školy a dalších aktivitách. Školní metodik prevence spolupracuje na základě pověření ředitele školy s dalšími institucemi činnými v sociálně právní ochraně dětí a mládeže.
- 3.Žáci školy mají přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Porušení tohoto zákazu se bere jako hrubé porušení školního řádu. Ředitel školy využije všech možností daných mu příslušným zákonem, včetně možnosti dát podnět k zahájení trestního stíhání osob, které se na porušení tohoto zákazu podílely. Ředitel školy nebo jím pověřený pracovník bude informovat zákonné zástupce žáků, u nichž bylo zjištěno porušení tohoto zákazu, o zjištěních a zároveň je seznámí s možností odborné pomoci.
- 4.Projevy šikanování mezi žáky, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování a pod., kterých by se dopouštěli jednotliví žáci nebo skupiny žáků vůči jiným žákům nebo skupinám (zejména v situacích, kdy jsou takto postižení žáci mladší a slabší), jsou v prostorách školy a při školních akcích přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti řádu školy. Podle okolností ředitel školy uváží možnost dalšího

- postihu žáků, kteří tento zákaz přestoupí a bude o svých zjištěních informovat jejich zákonné zástupce.
5. Pedagogičtí pracovníci dbají, aby etická a právní výchova, výchova ke zdravému životnímu stylu a preventivní výchova byla vyučována v souladu se školním vzdělávacím programem.
6. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni v souladu s pracovním řádem vykonávat kvalitní dohled nad žáky o přestávkách, před začátkem vyučování, po jeho skončení i během osobního volna žáků, a to hlavně v prostorách, kde by k sociálně patologickým jevům mohlo docházet.

Bezpečnost a ochrana zdraví dětí a žáků ve škole

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí a žáků ve škole má výkon dozoru¹ nad činnostmi dětí a žáků mimořádný význam. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci i úkoly dohledu nad dětmi a žáky škol stanoví pro jednotlivé typy škol obecně platné právní předpisy.

Předmět a rozsah úpravy

Tento pokyn stanoví postupy vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole.

Předcházení rizikům

(1) Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově (dále jen vzdělávání), činnostech s nimi přímo související a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik.

(2) Škola podle školního vzdělávacího programu seznamuje žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví. Ve školním vzdělávacím programu je ochrana a bezpečnost zdraví součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka. Jedná se o průřezové téma, jehož součástí je mimo jiné dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných situací, problematika první pomoci a úrazů, prevence sociálně patologických jevů, ochrana před sexuálním zneužíváním a jiné. Při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech je třeba přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni zejména

- a) dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
- b) plnit pokyny zaměstnanců škol vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem

Omezení pro činnost žáků

Pokud škola při vzdělávání žáků organizuje praktické vyučování, může mladistvé žáky zaměstnávat pouze činnostmi, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji a poskytuje jim při práci zvýšenou péči.

¹ Pokud jde o pojem „dohled“ a pojem „dozor“, není z hlediska praktického a právního mezi nimi žádný rozdíl.

Zdravotní předpoklady

(1) Pro účast na některých vzdělávacích činnostech školy se vyžaduje zdravotní způsobilost, kterou posuzuje a vydává praktický lékař pro děti a dorost (nebo specializovaný lékař). Lékař v posudku uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

(2) Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které mohou mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích.

(3) Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě pedagogickému pracovníkovi.

Uvolňování žáků z vyučování

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu, žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen.

V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře a žádosti rodičů.

První pomoc a ošetření

(1) Škola zajistí, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocnění. Odpovídá za rozmístění lékárníček a zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni všichni zaměstnanci školy. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy i žáky.

(2) Podle závažnosti úrazu a s ohledem na věk zraněného, případně další okolnosti (mentální stav...), zajistí škola jeho doprovod do zdravotnického zařízení a o události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonné zástupce žáka.

Opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu.

Poučení žáků

(1) Škola zajistí, aby žáci byli poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vzdělávání nebo v přímé souvislosti s ním. Žáky zároveň seznámí s konkrétními pokyny a se zásadami bezpečného chování s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu (například nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany, nálezy nebezpečných předmětů apod.).

Dokladem o provedeném poučení je záznam poučení (např.: v třídní knize), přílohou je osnova poučení.

Novou povinností školy je doložit osnovu poučení. Rozsah poučení není taxativně stanoven a záleží na konkrétních podmínkách.

Poučení se provádí:

1. na počátku školního roku provádí třídní učitel, který žáky seznámí zejména:

- a) se školním řádem,
- b) se zásadami bezpečného chování ve třídě, na chodbách, schodištích, v šatnách, při odchodu ze školy a příchodu do školy a na veřejných komunikacích,
- c) se zákazem přinášet do školy věci, které nesouvisejí s vyučováním,
- d) s postupem při úrazech,
- e) s nebezpečím vzniku požáru a s postupem v případě požáru.

2. před činnostmi, které se provádějí mimo školní budovu. (Jde o takové činnosti, jakými jsou vycházky, výlety, turistické akce, kulturní a společenské akce, exkurze, branná cvičení, brigády, koupání.) Seznámení se všemi pravidly chování, případnými zákazy apod. a poučení o správném vybavení žáků provede třídní učitel nebo ten, kdo bude nad dětmi vykonávat dohled.

3. před prázdninami provádí třídní učitel, který:

- a) varuje žáky před škodlivými vlivy alkoholu, kouření, známostmi s neznámými lidmi apod.
- b) upozorní je na možné nebezpečí pro život a zdraví v případě nálezu a manipulace s nevybuchlou municí a poučí je, jak se v takové situaci zachovat,
- c) informuje o nebezpečí vzniku požáru, o dopravní kázni,
- d) varuje před koupáním v místech, která neznají, atp.

Dozor nad žáky

(1) Školy jsou povinny vykonávat podle zvláštních předpisů nad nezletilými žáky náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad žáky také výchovné působení (dále jen "dozor"), a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dozoru rozhoduje ředitel školy. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumovému rozvoji (vyspělosti), dopravním a jiným rizikům. Ředitel školy pověří dozorem pedagogického pracovníka, stanoví rozvrh dozoru nad žáky a vyvěsí ho na takovém místě, aby bylo možno při kontrolní činnosti snadno rozpoznat, který pedagogický pracovník dozor koná.

(2) Pedagogický pracovník koná dozor nad žáky ve škole před vyučováním, po vyučování, o přestávkách mezi dvěma vyučovacími hodinami, podle potřeby při přechodu žáků z jedné budovy školy do druhé budovy školy, do školní jídelny, školní družiny apod. Při zajišťování dozoru nad žáky se postupuje podle rozvrhu dozoru. Dozor ve škole začíná nejméně 15 minut před začátkem dopoledního vyučování a končí odchodem žáků ze školy po skončeném vyučování.

(3) Při akcích konaných mimo školu, kdy místem pro shromáždění žáků není škola, začíná dozor 15 minut před dobou shromáždění na určeném místě. Po skončení akce dozor končí na předem určeném místě a v předem stanoveném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí škola prokazatelně zákonnému zástupci žáka nejméně dva dny před konáním akce.

(4) Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dozor konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dozoru a ředitel školy o tomto poučení provede písemný záznam, který osoba pověřená dozorem podepíše.

(5) Pedagogičtí pracovníci vykonávají podle pokynů ředitele dozor i mimo školu, např. při exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů, při účasti na soutěžích, přehlídkách popřípadě při jejich přípravě a na jiných akcích organizovaných školou.

(6) Při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, dodržují žáci předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a předpisy o požární ochraně platné v těchto objektech. Žáci dodržují stanovený režim dne a pokyny vydané pro dobu nočního klidu. Za seznámení žáků s těmito pokyny a za kontrolu jejich dodržování odpovídá vedoucí akce nebo jím určený pedagogický pracovník. Vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu.

Zvláštní pravidla při některých činnostech

(1) Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při některých činnostech dodržována další zvláštní pravidla. Je tomu tak zejména při výuce některých odborných předmětů se zvýšeným rizikem ohrožení zdraví a života, při praktickém vyučování, při výuce tělesné výchovy, koupání, sportovních a turistických akcích. Ve všech takových případech klade škola zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.

(2) Při pohybových a sportovních činnostech (míčové hry apod.) se účastníci řídí ustanoveními o bezpečnosti obsaženými v pravidlech pro příslušnou pohybovou činnost, danou věkovou skupinu a individuální zvláštnosti žáků školy.

(3) Při praktickém vyučování, praktické přípravě, sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů, účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například náramky, hodinky, náušnice, piercing, náhrdelníky, prsteny ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na místo, které určí vyučující daného předmětu.

(4) Žáci používají pracovní oděv nebo cvičební úbor a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít cvičební úbor, pracovní oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

Tělesná výchova

(1) Při výuce tělesné výchovy dodržuje škola platné rámcové vzdělávací programy a didaktické zásady. Bezpečnost žáků při tělesné výchově zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu vyučování. Vydává

jasné, přesné a žákům srozumitelné povely a pokyny, kontroluje bezpečnost a funkčnost tělocvičného náradí a náčiní před zahájením výuky. Přihlíží zejména k fyzické a psychické vyspělosti žáků, k jejich věku a individuálním schopnostem žáků. Při pohybových činnostech v přírodních podmínkách je třeba volit terén a překážky úměrné věku, klimatickým podmínkám, rozumovému a fyzickému vývoji s přihlédnutím ke kvalitě výzbroje a výstroje žáků.

Sportovní a turistické kurzy

(1) Před zahájením kurzu jsou zákonní zástupci žáků poučeni školou o vhodném vybavení. Bez potřebného vybavení nemohou být žáci do kurzu přijati. Zákonní zástupci žáka a zletilý žák předloží před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý.

(2) Kurzy vedou pedagogičtí pracovníci, kteří odpovídají za činnost instruktorů. Jejich činnost řídí a kontroluje vedoucí kurzu. Zároveň kontrolují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Žáci se dělí do družstev podle výkonnosti. Počet žáků družstva připadajícího na jednoho pedagoga, činí polovina žáků dané třídy.

(3) Při horské turistice je pedagogický pracovník povinen seznámit žáky s možným nebezpečím hrozícím v horách. Při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav žáků, aktuální podmínky (zejména povětrnostní), značení a pokyny Horské služby. Před začátkem túry pedagogický pracovník informuje vedoucího kurzu a odpovědného zástupce ubytovacího zařízení o směru, cíli túry a o předpokládaném čase návratu. Pedagogický pracovník hlásí těmto osobám, pokud to situace umožňuje, eventuální zdržení. Na horskou túru doprovázejí družstvo nebo skupinu žáků vždy nejméně dvě zletilé osoby, které jsou plně způsobilé k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.

Koupání

Koupání ve školním bazénu je zajišťováno pro jednu třídu vždy dvěma pedagogickými pracovníky, které jsou se žáky v bazénu nebo se dělí třída na dvě části, kdy zajišťuje jedna z pracovníků dozor nad nekoupajícími se žáky a druhá je v bazénu.

Koupání v přírodě se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno. Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro koupání, přesně vymezí prostor, kde se žáci mohou pohybovat (plavat) a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se žáků ve skupině. Skupinu na jednoho pedagogického pracovníka činí polovina žáků dané třídy

Bezpečnost žáků při soutěžích a přehlídkách

(1) Vysílající školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků po dobu dopravy na soutěže a ze soutěží, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak.

(2) Po dobu vlastní soutěže přebírá náležitý dohled, společně s doprovodem žáka, organizátor soutěže. Vyhláší počátek a konec soutěže nebo přehlídky a zajišťuje podmínky pro bezpečnou účast žáků poskytnutím případných ochranných prostředků, náležitým vybavením soutěžních míst a současně přihlédne k věku, fyzickému a rozumovému rozvoji žáků.

(3) U sportovních soutěží, uměleckých soutěží a dalších soutěží, kde to charakter soutěže vyžaduje a je to dáno organizačním řádem, zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků vysílající škola v plném rozsahu, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak.

Školy v přírodě, psychorehabilitační pobyty, výlety, turistické kurzy

Škola v přírodě zajišťuje zotavovací pobyt ve zdravotně příznivém prostředí žákům plnicích povinnou školní docházkou, popřípadě pobyt vybraných skupin dětí, **bez přerušování vzdělávání**. Školy v přírodě se mohou zúčastnit pouze učitelé a zdravotníci (případně jiní dohodnutí pracovníci), kteří jsou náležitě proškolení, jsou zdravotně způsobilí a mají zdravotní průkaz.

Školy v přírodě, psychorehabilitačního pobytu, výletu či tur. kurzu se může zúčastnit pouze žák, který

1. je zdravotně způsobilý a podrobil se stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci
2. nejeví známky akutního onemocnění (například horečka, průjem, kašel, ..)

3. ve 14 kalendářních dnech před odjezdem nepřišel do styku s fyzickou osobou nemocnou infekčním onemocněním nebo podezřelou z nákazy ani mu není nařízeno karanténní opatření
4. zdravotní způsobilost dítěte potvrzuje a posudek vydává praktický lékař pro děti a dorost, který žáka registruje. Posudek o zdravotní způsobilosti má platnost po dobu jednoho roku od data vystavení, pokud během roku nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti dítěte.
5. skutečnosti v bodech 2,3 potvrzuje v písemném prohlášení zákonný zástupce žáka a toto potvrzení nesmí být starší než jeden den do výjezdu
6. Škola zajistí prostřednictvím fyzických osob, které vyjíždějí se žáky, (učitel, vychovatel, asistent pedagoga) náležitý dozor a zároveň zajistí na každou akci zdravotníka, jehož povinností je zajistit:
 - základní péči o zdraví všech účastníků po dobu konání akce, kontrolu dodržování hygienických požadavků a kontrolu dodržování zásad osobní hygieny
 - účast zdravotníka a dosažitelnost zdravotníka 24 hodin denně po celou dobu konání akce
 - vrácení posudků o zdravotní způsobilosti po ukončení výjezdu zákonným zástupcům žáků
 - vybavení lékárníčky pro výjezd podle druhu akce
 - péči praktického lékaře dostupného u místa konání školy v přírodě
 - vedení zdravotnického deníku a seznamu účastníků, prohlášení, výpisy z posudků o zdravotní způsobilosti a následné uchovávání těchto dokumentů po dobu 6 měsíců od akce
 - informovat osobu, která má žáka v péči, o zdravotních potížích, které v průběhu školy v přírodě (nebo jiné akce) nastaly a o případném kontaktu s infekcí
7. Pedagogický pracovník, který zodpovídá za organizaci školy v přírodě (nebo jiné akce) , nejméně 10 dní před jejím uskutečněním, doloží vedení školy všechny náležitosti a přesný itinerář akce, s dostatečným pedagogickým zajištěním a rozpisem služeb.

Psychorehabilitační pobyty, které jsou uskutečňovány ve spolupráci s SPMP, se řídí dále pravidly dané organizace.

Psychorehabilitační pobyty či turistické kurzy mají především funkci zdravotní či rehabilitační a jsou uskutečňovány s přerušením vzdělávání. Výsadou organizátora takového pobytu je výběr účastníků, s přihlédnutím na zaměření pobytu či jeho náročnost.

Výlety - jsou nejdéle 3 denní a jsou určeny maximálně pro 2 třídy současně (15 žáků). Platí pro ně stejná opatření, jako pro ostatní výjezdy. Organizátor výletu nejméně 10 dní před uskutečněním akce, doloží vedení školy všechny náležitosti a přesný itinerář akce, s dostatečným pedagogickým zajištěním a rozpisem služeb.

Zahraníční výjezdy

Školy odpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví žáků při zahraničních výjezdech, které organizují. O konkrétních opatřeních a poučení žáků, případně jejich zákonných zástupců, se pořizuje před uskutečněním výjezdu záznam o poučení podepsaný zákonnými zástupci žáků, případně dalšími účastníky. Mezi účastníky výjezdu do zahraničí zařadí škola pouze ty žáky, kteří předloží písemný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka a mají uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu platné na území příslušného státu a pojištění léčebných výloh v zahraničí nebo v případě výjezdu do členského státu Evropské unie mají Evropský průkaz zdravotního pojištění nebo potvrzení tento průkaz nahrazující. Pokud se žákem vyjíždí rodič nebo zákonný zástupce žáka, přebírá veškerou odpovědnost za žáka po celou dobu pobytu, včetně cesty.

Úrazy žáků

(1) Úrazem žáků je úraz, který se stal žákům při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Jedná se tedy zejména o úrazy žáků na vycházkách, výletech, zájezdech, putováních, exkurzích, při koupání, sportovních a turistických kurzech, zahraničních pobytech, při účasti na závodech, sportovních akcích, soutěžích a přehlídkách.

(2) Úrazem žáků není úraz, který se žákům stane na cestě do školy a zpět nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo prostory školy při akcích konaných mimo školu.

Evidence úrazů žáků

Vedoucí zaměstnanec školy, jemuž byl úraz žáka hlášen, zajistí, aby byly objektivně zjištěny a případně odstraněny příčiny úrazu. Statistické zjišťování školní úrazovosti se provádí podle zvláštních předpisů.

Odpovědnost za škodu při úrazech žáků

Školy odpovídají v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy žákům za škodu, která jim vznikla v důsledku úrazu. Způsob a rozsah náhrady škody projedná škola se zákonnými zástupci žáka.

Sledování úrazovosti žáků

Informace získané při prošetřování jednotlivých úrazů žáků, při sledování celkové školní úrazovosti a rozborů jejich příčin využívají školy, organizace a orgány, v jejichž působnosti je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, k prohloubení preventivní činnosti, a to v anonymizované podobě.

Kontrolní činnost

- (1) Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků kontrolují průběžně vedoucí zaměstnanci školy v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik.
- (2) Pedagogičtí pracovníci kontrolují a vyžadují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jakož i dodržování pokynů žáky.
- (3) Do programu prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou nejméně jednou ročně zahrnují školy také kontrolu školních dílen, tělocvičny a tělocvičného nářadí a náčiní, školního hřiště, školního pozemku i dalších pracovišť školy užívaných žáky, včetně jejich vybavení.

Zpracováno podle Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních 2005 č. j. 37 014/2005 – 25.

.....
Marie Grimlová
ředitelka školy

V Chomutově dne 1. září 2017